

[Statsministeren.]

når end ikke de såkaldte antisocialdemokratiske partier kan enes om en koalitionsregering?

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft sagde, at der vel var muligheder for andre flertalsregeringer end de forsøgte. For historiens skyld bør jeg her oplyse, at jeg kun havde givet løfte om at undersøge den mulighed, der fik smilet til at kruse det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards mund som noget, der lod sig høre — muligheden af en regeringskoalition af socialdemokratiet, venstre og det radikale venstre —, en mulighed, der som bekendt afvistes af venstre. Men det, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft havde i tankerne, var vel en regering, der kun bestod af repræsentanter for socialdemokratiet, venstre og konservative. Lad mig herom blot sige, at den jo var umulig alene af den grund, at venstre allerede valgnatten gennem det ærede medlem hr. Erik Eriksens udtalelse meddelte, at venstre ikke ønskede at indtræde i en socialdemokratisk ledet regering. Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft vendte sig bebrejdende mod retsforbundet og mod det radikale venstre og andre. Det undrede, at det ærede medlem i denne passus af sin tale slet ikke havde et venligt ord at sige til det ærede medlem hr. Erik Eriksen i anledning af den stilling, han har indtaget i dette bestemte tilfælde. Men det er måske rigtigst straks at tilføje, at man ikke bør regne med, at socialdemokratiet agter at indgive ansøgning om optagelse i en sådan konstellation.

Jeg skal sluttelig gøre nogle bemærkninger om de forestående opgaver, om det program, regeringen har fremlagt, og svare på den kritik, man overfor dette har fremført.

Må jeg erindre om, at ministeriet inden programtalens udarbejdelse, og inden vi tog stilling til, hvilke forslag vi skulle fremsætte, anmodede alle demokratiske partier i denne sal om en forhandling, og vi fik denne forhandling. Vi spurgte ved den lejlighed partierne, om vi ved en rundbordskonference kunne blive nøjere orienteret om partiernes synspunkter angående de planer, regeringen havde om den økonomiske politik, eventuelt træffe visse aftaler angående bestemte forslag. Vi erklærede overfor de demokratiske partier, at vi naturligvis erkendte vor stilling som mindretalsregering og erklærede os villige til fordomsfri forhandling om alle de problemer, der skal løses. Vi spurgte videre partierne, om det havde interesse at oprette et kontaktud-

valg mellem de demokratiske partier og regeringen.

Bortset fra det radikale venstres repræsentanter afviste de andre både tanken om forhåndsforhandling og kontaktudvalg. Regeringen kan komme i folketinget med sine forslag, så skal den få besked om vor stilling! lød svarene fra retsforbundet, fra konservative og fra venstre. Iøvrigt gennemhåned man os derefter i pressen og understregede med let skadefryd, hvor råd- og dådløse vi var.

Efter dette udarbejdede vi programtalen. Man har sikkert med rette kritiseret dens mangel på originalitet — jeg gad iøvrigt gerne se den, der kan udarbejde en programtale i vor situation, præget af særlig megen originalitet. Denne kritik kan vi nok bære, men man har dog ikke bestridt, at talen er en indbydelse til fordomsfrit samarbejde. Af de økonomiske forslag fra før valget har vi kun fremsat værneskattforslaget, men holdt forbrugsskatterne tilbage. Jeg gad egentlig vidst, hvad andet vi skulle gøre efter det, der var gået forud? Vi ved intet om, hvor de herrer egentlig vil placere sig ved de forhandlinger, der må komme om de afgørende økonomiske spørgsmål. Bevares, vi har hørt deres taler her i salen og landet over. Vi har hørt venstres talere og ordførere ytre sig om, at nogen forbrugsskatter kan nok være nødvendige, men der er unægtelig forskel på det, den ærede ordfører fra venstre siger, og det, andre venstretalere har sagt udadtil. Når vi hører de konservative talere, hører vi betragtninger om situationen af mere alvorlig teoretisk karakter, betragtninger over en restriktions- og pengepolitik, men hvor de konservative egentlig står, hvad de vil medvirke til, og hvad de ikke vil medvirke til, hvor venstre står, og hvad de vil medvirke og ikke medvirke til, ved vi intet om. Derfor forstår jeg slet ikke den forargelse, der kom til udtryk, da regeringen først indkaldte partierne, inden vi udarbejdede programtalen, og inden vi tog stilling til, hvilke forslag vi skulle fremsætte. Da det er afgjort, at vi må danne regering, da de herrer ikke kan, kalder vi på partiernes repræsentanter og siger til dem: ja, vi er altså blevet regering, vi skal i gang med arbejdet, vi vil gerne have jeres råd og vejledning for dog at være lidt orienteret om, hvad det er muligt at komme igennem med i tinget. Kan vi tale om det på forhånd? Vi indbyder til en fordomsfri forhandling; det er ikke noget som helst ultimatum fra regeringens side, lad os tale om tingene.

„Vi har ingenting at tale med regeringen